

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชา พระพุทธศาสนา 1 รหัสวิชา ส 21201 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 0.5 หน่วยกิต จำนวน 18 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ สร้างความคิดรวบยอด สภาพปัญหาสภาพแวดล้อม เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าในเรื่องต่อไปนี้

พระพุทธ เกี่ยวกับ **ประวัติและความสำคัญของพระพุทธศาสนา** เรื่องการสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น ศาสนาประจำชาติ สถาบันหลักของสังคมไทย สภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและครอบคลุมสังคมไทย พระพุทธศาสนากับการพัฒนาตนและครอบครัว **พุทธประวัติ** สรุปวิเคราะห์พุทธประวัติเรื่อง ประสูติ เทวทูต ๔ การแสวงหาความรู้ การบำเพ็ญทุกรกิริยา การแสวงหาความรู้ **ชาดก** เรื่อง อัมพชาดก ดิถติราชาดก

พระธรรม เกี่ยวกับ **หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา** พระรัตนตรัย (พุทธคุณ ๘) อริยสัจจ์ ๔ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) : ชั้นที่ ๕ - ชาต ๔, สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) : หลักกรรม อบายมุข ๖, นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) : สุข ๒ (กายิก, เจตสิก) กิเลส, มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) : ไตรสิกขา กรรมฐาน ๒ ปธาน ๔ โภค ๓ มงคล ๓๘ ในเรื่อง ไม่คบคนพาล คบบัณฑิต

พระสงฆ์ เกี่ยวกับประวัติ **พุทธสาวก พุทธสาวิกา** พระมหากัสสปะ พระอุบาลี อนาถบิณฑิกะ นางวิสาขา **ชาวพุทธตัวอย่าง** พระเจ้าอโศกมหาราช พระโสณะ และพระอุตตระ หน้าี่ชาวพุทธ เรื่อง หน้าี่ชาวพุทธ เรื่อง วิถีชีวิตของพระภิกษุที่ต้องศึกษาค้นถุระ และวิปัสสนาธุระ การปฏิบัติตัวอย่างเหมาะสมด้าน กาย วาจา และใจ การเป็นเพื่อนที่ดีตามหลักทศเบื่องซ้าย ในทศ ๖ มิตรแท้-มิตรเทียม การเข้าค่ายพุทธธรรม

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบพุทธ ปรโตโฆสะ และโยนิโสมนสิการ รวมทั้งหลักไตรสิกขา การสอนแบบพุทธวิธี สันตัสสนา สมาทปนา สมุตเตชนา สัมปหังสนา เรียกสั้น ๆ ว่า แจ่มแจ้ง จูงใจ กล่าวหาญ ร่าเริง หรือ ชี้ชัด เจริญธรรม ฝึกคิด จิตเบิกบาน

เพื่อให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตระหนักในคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย เกิดศรัทธาอย่างยั้งต่อพระรัตนตรัย และรักการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ประพฤติปฏิบัติเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ในการอยู่ร่วมกันในสังคม สามารถนำหลักธรรมไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงานอย่างมีคุณค่าต่อชีวิตตนเองและสังคมโดยรวม

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ส. 1.1, ส1.1.1, ส1.1.2, ส1.1.3, ส. 1.2, ส 1.2.1, ส1.2.2, ส1.2.3